

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตรของท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งผู้วิจัยได้แสดงผลการวิเคราะห์ออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะของนายกและประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และลักษณะพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบล
- ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การรับรู้สภาพปัญหาเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบล
- ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์บทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตร
- ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม
- ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะของนายกและประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และลักษณะพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบล

1.1 เพศของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

จากการวิเคราะห์พบว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบลและประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเกือบทั้งหมด (96 คน) หรือร้อยละ 99.0 เป็นเพศชาย (ตารางที่ 2) จะเห็นได้ว่าเพศชายจะได้รับการยอมรับในความเป็นผู้นำมากกว่าเพศหญิง

ตารางที่ 2 เพศของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

เพศ	นายกองค์การบริหารส่วนตำบล		ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	96	99.0	96	99.0
หญิง	1	1.0	1	1.0
รวม	97	100.0	97	100.0

1.2 อายุของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

จากข้อมูลที่จัดเก็บแสดงให้เห็นว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ร้อยละ 28.9 มีอายุระหว่าง 41-45 ปี รองลงมาคือกลุ่มที่มีอายุ 51-55 ปี, 46-50 ปี, 36-40ปี, 56-60 ปี, ต่ำกว่า 35 ปี และสูงกว่า 61 ปี ร้อยละ 25.8, 20.5, 14.4, 5.2, 3.1 และ 2.1 ตามลำดับ(ตารางที่ 3) โดยอายุต่ำสุดของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคือ 32 ปี และอายุสูงสุดคือ 65 ปี อายุโดยเฉลี่ยในภาพรวมคือ 46.65 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 6.70

ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ร้อยละ 25.8 มีอายุระหว่าง 46-50 ปี รองลงมาคือกลุ่มที่มีอายุ 51-55 ปี, 41-45 ปี, 36-40 ปี, 56-60 ปี, สูงกว่า 61 ปี และต่ำกว่า 35 ปี ร้อยละ 21.6, 17.5, 12.4, 9.3, 8.2 และ 5.2 ตามลำดับ (ตารางที่ 3) ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีอายุต่ำสุดคือ 34 ปี และอายุสูงสุดคือ 68 ปี อายุโดยเฉลี่ยในภาพรวมคือ 48.56 ปี

ตารางที่ 3 อายุของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

อายุ (ปี)	นายกองค์การบริหารส่วนตำบล		ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
≤ 35	3	3.1	5	5.2
36 – 40	14	14.4	12	12.4
41 – 45	28	28.9	17	17.5
46 – 50	20	20.5	25	25.8
51 – 55	25	25.8	21	21.6
56 – 60	5	5.2	9	9.3
≥ 61	2	2.1	8	8.2
รวม	97	100.0	97	100.0

1.3 ระดับการศึกษาของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

จากการวิเคราะห์ถึงระดับการศึกษาของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า ครึ่งหนึ่งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล (ร้อยละ 50.5) จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา รองลงมาคือจบการศึกษาระดับปริญญาตรี, อนุปริญญา, สูงกว่าปริญญาตรีและจบการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 36.1, 10.3, 2.1 และ 1.0 ตามลำดับ (ตารางที่ 4)

ส่วนประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ร้อยละ 53.6 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา รองลงมาคือจบการศึกษาระดับประถมศึกษา, อนุปริญญาและปริญญาตรีร้อยละ 24.7, 15.5 และ 6.2 ตามลำดับ และพบว่าไม่มีผู้จบการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 ระดับการศึกษาของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

ระดับการศึกษา	นายกองค์การบริหารส่วนตำบล		ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประถมศึกษา	1	1.0	24	24.7
มัธยมศึกษา	49	50.5	52	53.6
อนุปริญญา	10	10.3	15	15.5
ปริญญาตรี	35	36.1	6	6.2
สูงกว่าปริญญาตรี	1	2.1	0	0.0
รวม	97	100.0	97	100.0

1.4 รายได้ต่อเดือนของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ร้อยละ 73.3 มีรายได้ต่อเดือนเดือนละ 10,001 – 15,000 บาท รองลงมาคือ ต่ำกว่า 10,000 บาท, 15,001 – 20,000 บาท, และมากกว่า 20,001 บาท ร้อยละ 11.3, 10.3 และ 4.1 ตามลำดับ (ตารางที่ 5) ทั้งนี้ รายได้ต่อเดือนต่ำสุดของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคือ 8,500 บาท และสูงสุดคือ 27,000 บาท โดยมีรายได้ต่อเดือนเฉลี่ยคือ 12,805.88 บาท

ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ร้อยละ 88.7 มีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 10,000 บาท รองลงมาคือ 10,001 – 15,000 บาท และ 15,001 – 20,000 บาท ร้อยละ 7.2 และ 4.1 ตามลำดับ และพบว่าไม่มีผู้ที่ได้เงินเดือนมากกว่า 20,000 บาท (ตารางที่ 5) รายได้ต่อเดือนต่ำสุดของประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลคือ 6,000 บาท รายได้ต่อเดือนสูงสุดของประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลคือ 20,000 บาท ส่วนรายได้ต่อเดือนเฉลี่ยคือ 9,152.58 บาท

ตารางที่ 5 รายได้ต่อเดือนจากการดำรงตำแหน่งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

รายได้ต่อเดือน (บาท)	นายกองค์การบริหารส่วนตำบล		ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
≤ 10,000	11	11.3	86	88.7
10,001 – 15,000	72	74.2	7	7.2
15,001 – 20,000	10	10.3	4	4.1
≥ 20,001	4	4.2	0	0.0
รวม	97	100.0	97	100.0

1.5 ขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นตัวอย่างในการศึกษารั้งนี้ส่วนใหญ่เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็กซึ่งมีรายได้ไม่เกิน 6 ล้านบาท (ร้อยละ 80.4) รองลงมาคือ ขนาดกลาง มีรายได้ไม่เกิน 6 – 20 ล้านบาทและขนาดใหญ่มีรายได้เกิน 20 ล้านบาทขึ้นไปร้อยละ 16.5 และ 3.1 ตามลำดับ (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 ขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล

ขนาดของ อบต.	จำนวนอบต. (แห่ง)	ร้อยละ
เล็ก	78	80.4
กลาง	16	16.5
ใหญ่	3	3.1
รวม	97	100.0

1.6 จำนวนปีที่ก่อตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 58.7) ก่อตั้งมา เป็นเวลา 7 ปี (พ.ศ.2540) รองลงมาคือ 8 ปี (พ.ศ.2539), 9 ปี (พ.ศ.2538) ร้อยละ 18.6, 16.5 และ 4 ปี (พ.ศ.2543), 5 ปี (พ.ศ.2542) และ 6 ปี (พ.ศ.2541) ในสัดส่วนที่เท่ากันคือ ร้อยละ 2.1 (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 จำนวนปีที่ก่อตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล

จำนวนปีที่ก่อตั้ง (ปี)	จำนวน อบต. (แห่ง)	ร้อยละ
4	2	2.1
5	2	2.1
6	2	2.1
7	57	58.7
8	18	18.5
9	16	16.5
รวม	97	100.0

1.7 พื้นที่ในเขตรับผิดชอบทั้งหมดขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 55.7) มีพื้นที่ในเขตรับผิดชอบทั้งหมดน้อยกว่า 20 ตร.กม. รองลงมาคือ 20.01 – 40.00 ตร.กม., มากกว่า 100.01 ตร.กม., 40.01 – 60.00 ตร.กม., 80.01 – 100.00 ตร.กม. และ 60.01 – 80.00 ตร.กม. ร้อยละ 18.5, 9.3, 8.2, 6.2 และ 2.1 ตามลำดับ (ตารางที่ 8) พื้นที่ต่ำสุดในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลคือ 2.06 ตร.กม. พื้นที่สูงสุดคือ 486.00 ตร.กม. อย่างไรก็ตามองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมดมีพื้นที่เฉลี่ยในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลคือ 41.78 ตร.กม.

ตารางที่ 8 พื้นที่ในเขตรับผิดชอบทั้งหมดขององค์การบริหารส่วนตำบล

พื้นที่ (ตร.กม.)	จำนวน อบต. (แห่ง)	ร้อยละ
≤ 20	54	55.7
20.01 – 40.00	18	18.5
40.01 – 60.00	8	8.2
60.01 – 80.00	2	2.1
80.01 – 100.00	6	6.2
≥ 100.01	9	9.3
รวม	97	100.0

1.8 ประชากรทั้งหมดในพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 48.5) มีประชากรในพื้นที่รับผิดชอบจำนวน 5,001 – 10,000 คน รองลงมาคือ น้อยกว่า 5,000 คน, 10,001 – 15,000 คนและมากกว่า 15,001 คน คิดเป็นร้อยละ 40.2, 10.3 และ 1.0 ตามลำดับ (ตารางที่ 9) จำนวนประชากรต่ำสุดในพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลคือ 2,024 คน จำนวนประชากรสูงสุดในพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลคือ 26,825 คน จำนวนประชากรเฉลี่ยคือ 6,336.84 คน

ตารางที่ 9 ประชากรทั้งหมดในพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล

ประชากร (คน)	จำนวน อบต. (แห่ง)	ร้อยละ
≤ 5,000	39	40.2
5,001 – 10,000	47	48.5
10,001 – 15,000	10	10.3
≥ 15,001	1	1.0
รวม	97	100.0

1.9 จำนวนหมู่บ้านในพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 53.6) มีจำนวนหมู่บ้านในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล 6 – 10 หมู่ รองลงมาคือ 11 – 15 หมู่, น้อยกว่า 5 หมู่, 16 – 20 หมู่ และมากกว่า 21 หมู่ ร้อยละ 26.8, 13.4, 5.2, และ 1.0 ตามลำดับ (ตารางที่ 10) จำนวนหมู่บ้านต่ำสุดในพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลคือ 4 หมู่ จำนวนหมู่บ้านสูงสุดในพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลคือ 23 หมู่ จำนวนหมู่บ้านเฉลี่ยคือ 9.48 หมู่

ตารางที่ 10 จำนวนหมู่บ้านในพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล

จำนวนหมู่บ้าน (หมู่)	จำนวน อบต. (แห่ง)	ร้อยละ
≤ 5	13	13.4
6 – 10	52	53.6
11 – 15	26	26.8
16 – 20	5	5.2
≥ 21	1	1.0
รวม	97	100.0

1.10 จำนวนบุคลากรทั้งหมดขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 62.9) มีจำนวนบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมด 11 – 20 คน รองลงมาคือ 21 – 30 คน, น้อยกว่า 10 คน, 31 – 40 คนและสูงกว่า 41 คน ร้อยละ 17.5, 12.4, 5.2 และ 2.1 ตามลำดับ (ตารางที่ 11) จำนวนบุคลากรต่ำสุดขององค์การบริหารส่วนตำบลคือ 7 คน จำนวนบุคลากรสูงสุดคือ 43 คน โดยมีค่าเฉลี่ยคือ 17.46 คน

ตารางที่ 11 จำนวนบุคลากรทั้งหมดขององค์การบริหารส่วนตำบล

จำนวนบุคลากร (คน)	จำนวน อบต. (แห่ง)	ร้อยละ
≤ 10	12	12.4
11 – 20	61	62.9
21 – 30	17	17.5
31 – 40	5	5.2
≥ 41	2	2.1
รวม	97	100.0

1.11 รายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนขององค์การบริหารส่วนตำบล ปี 2546

องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ร้อยละ 27.8 มีรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนขององค์การบริหารส่วนตำบล 4,000,001 – 6,000,000 บาท รองลงมาคือ 2,000,001 – 4,000,000 บาท, น้อยกว่า 2,000,000 บาท, 6,000,001 – 8,000,000 บาท, มากกว่า 10,000,000 บาทและ 8,000,001 – 10,000,00 บาท ร้อยละ 25.8, 17.5, 14.4, 8.2 และ 6.2 (ตารางที่ 12) รายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนต่ำสุดคือ 347,233.13 บาท และสูงสุดคือ 17,573,102.62 บาท รายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนเฉลี่ยคือ 5,040,735.63 บาท

ตารางที่ 12 รายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนขององค์การบริหารส่วนตำบล ปี 2546

รายได้ (บาท)	จำนวน อบต. (แห่ง)	ร้อยละ
≤ 2,000,000	17	17.5
2,000,001 – 4,000,000	25	25.8
4,000,001 – 6,000,000	27	27.8
6,000,001 – 8,000,000	14	14.4
8,000,001 – 10,000,000	6	6.2
≥ 10,000,001	8	8.2
รวม	97	100.0

1.12 รายรับขององค์การบริหารส่วนตำบลในปีงบประมาณ 2546

องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 25.8) มีรายรับขององค์การบริหารส่วนตำบลในปีงบประมาณ 2546 จำนวน 4,000,001– 6,000,000 บาท และ 6,000,001 – 8,000,000 บาท รองลงมาคือ มากกว่า 10,000,001 บาท, 8,000,001 – 10,000,000 บาท, 2,000,001 – 4,000,000 บาท และน้อยกว่า 2,000,000 บาท ร้อยละ 21.6, 11.3, 10.3 และ 5.2 (ตารางที่ 13) รายรับต่ำสุดขององค์การบริหารส่วนตำบลคือ 520,659.62 บาท และรายรับสูงสุดคือ 27,972,276.00 บาท โดยมีรายรับเฉลี่ยของคือ 7,960,462.57 บาท

ตารางที่ 13 รายรับขององค์การบริหารส่วนตำบลในปีงบประมาณ 2546

รายได้ (บาท)	จำนวน อบต. (แห่ง)	ร้อยละ
≤ 2,000,000	5	5.2
2,000,001 – 4,000,000	10	10.3
4,000,001 – 6,000,000	25	25.8
6,000,001 – 8,000,000	25	25.8
8,000,001 – 10,000,000	11	11.3
≥ 10,000,001	21	21.6
รวม	97	100.0

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การรับรู้สภาพปัญหาเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของ
องค์การบริหารส่วนตำบลในบริเวณที่รับผิดชอบ

1. การรับรู้สภาพปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตร

1) ปัญหาด้านทรัพยากรน้ำ มีลักษณะปัญหาดังนี้ (ตารางที่ 14)

1.1 การมีแหล่งน้ำไม่เพียงพอ

คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 52.6) มีความเห็นว่าในพื้นที่ตำบลนั้นมีแหล่งน้ำขาดแคลน ไม่เพียงพอต่อการบริโภค อุปโภค จากการสัมภาษณ์พบว่า การมีแหล่งน้ำไม่เพียงพอเป็นผลเนื่องมาจากการตัดไม้ทำลายป่าบริเวณแหล่งต้นน้ำลำธาร ทำให้ปริมาณน้ำฝนน้อยลง เกิดความแห้งแล้งเสียหายต่อพืชเพาะปลูกและการเลี้ยงสัตว์

1.2 การมีน้ำเสีย น้ำเน่า น้ำเป็นพิษในแหล่งน้ำ

คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 72.2) มีความเห็นว่าในพื้นที่ตำบลไม่มีปัญหาน้ำเสีย น้ำเน่า น้ำเป็นพิษ ที่เหลือร้อยละ 27.8 มีความเห็นว่าในพื้นที่ตำบลมีปัญหา น้ำเสีย น้ำเน่า น้ำเป็นพิษ จากการสัมภาษณ์พบว่า ปัญหาน้ำเสียเป็นผลเนื่องมาจากน้ำฝนพัดพาเอาสารพิษและปุ๋ยเคมีส่วนเกินที่ตกค้างจากแหล่งเกษตรกรรมลงสู่แม่น้ำ

1.3 ปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่

คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 71.1) มีความเห็นว่าในพื้นที่ตำบลมีปัญหา น้ำท่วม จากการสัมภาษณ์พบว่าเป็นผลมาจากการตัดไม้ทำลายป่ามากเกินไปทำให้เกิดน้ำท่วมไหลบ่าในฤดูฝน สร้างความเสียหายแก่ชีวิตและทรัพย์สินและยังส่งผลกระทบต่อพื้นที่เกษตรในตำบลของตน ส่วนที่เหลือร้อยละ 28.9 ตอบว่าไม่มีปัญหาในเรื่องนี้

1.4 ปัญหาน้ำที่จากบ้านเรือนและขยะมูลฝอยถูกทิ้งลงสู่แม่น้ำลำคลอง

คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเกินครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 54.6) มีความเห็นว่าในพื้นที่ตำบลไม่มีปัญหาน้ำที่จากบ้านเรือนและขยะมูลฝอยลงสู่แม่น้ำลำคลอง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะคนส่วนใหญ่ในตำบลไม่ทิ้งขยะมูลฝอยลงสู่แม่น้ำลำคลอง ที่เหลือร้อยละ 45.4 มีความเห็นว่าในพื้นที่ตำบลมีน้ำที่จากบ้านเรือน ขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลลงสู่แม่น้ำลำคลอง

1.5 ปัญหาน้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมถูกทิ้งลงสู่แม่น้ำลำคลอง

คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ร้อยละ 70.1 มีความเห็นว่าพื้นที่ตำบลของตนไม่มีปัญหาที่น้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมลงสู่แม่น้ำลำคลอง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพื้นที่ในตำบลส่วนใหญ่ยังไม่มีแหล่งโรงงานอุตสาหกรรม ที่เหลือร้อยละ 29.9 มีความเห็นว่าในพื้นที่ตำบลมีการทิ้งน้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมลงสู่แม่น้ำลำคลอง

ตารางที่ 14 ปัญหาด้านทรัพยากรน้ำ

ปัญหา	ไม่ใช่		ใช่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. การมีแหล่งน้ำไม่เพียงพอ	46	47.4	51	52.6
2. การมีน้ำเสีย น้ำเน่า น้ำเป็นพิษในแหล่งน้ำ	70	72.2	27	27.8
3. ปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่	28	28.9	69	71.1
4. ปัญหาน้ำทิ้งจากบ้านเรือนและขยะมูลฝอยถูกทิ้งลงสู่แม่น้ำลำคลอง	53	54.6	44	45.4
5. ปัญหาน้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมถูกทิ้งลงสู่แม่น้ำลำคลอง	68	70.1	29	29.9

2) ปัญหาด้านทรัพยากรดินและการใช้ที่ดิน มีลักษณะปัญหา ดังนี้ (ตารางที่ 15)

2.1 การถือครองที่ดินของเกษตรกรลดลง

คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 54.6) มีความเห็นว่า เกษตรกรในตำบลมีการถือครองที่ดินลดลง เกษตรกรไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง ส่วนใหญ่จะเช่าที่ดินเพื่อทำการเกษตร เนื่องจากเกษตรกรมีฐานะยากจน ไม่สามารถซื้อที่ดินไว้เป็นของตนเองได้ ที่เหลือร้อยละ 45.4 มีความเห็นว่าในพื้นที่ตำบลนั้นไม่มีปัญหาการถือครองที่ดินของเกษตรกรลดลง

2.2 การใช้ที่ดินผิดประเภท

คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 58.8) มีความเห็นว่า พื้นที่ในตำบลไม่มีการใช้ที่ดินผิดประเภท ที่เหลือร้อยละ 41.2 มีความเห็นว่าพื้นที่ในตำบลนั้นมีการใช้ที่ดินผิดประเภท เช่น ใช้พื้นที่ที่อุดมสมบูรณ์ทำบ้านจัดสรร โรงงานอุตสาหกรรม เป็นต้น

2.3 การชะล้างพังทลายของดินในพื้นที่เกษตรโดยน้ำ

คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 57.7) มีความเห็นว่าพื้นที่ในตำบลไม่มีการชะล้างพังทลายของดินในพื้นที่เกษตรโดยน้ำ ส่วนที่เหลือร้อยละ 42.3 มีความเห็นว่าในพื้นที่ตำบลมีการชะล้างพังทลายของดินในพื้นที่เกษตรโดยน้ำ จากการสัมภาษณ์พบว่า การกัดเซาะและพังทลายของดินที่เกิดจากการพัดพาของน้ำ ทำให้ผิวดินที่อุดมสมบูรณ์ด้วยแร่ธาตุต่างๆ ซึ่งได้สะสมมาเป็นเวลานานถูกชะล้างไปกับน้ำ ทำให้ส่งผลกระทบต่อผลผลิตทางการเกษตร

2.4 ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำและเสื่อมลง ขาดการบำรุงดิน

คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 78.4) มีความเห็นว่าพื้นที่ตำบลมีความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำและเสื่อมลง ขาดการบำรุงดิน จากการสัมภาษณ์ เนื่องมาจากการตัดไม้ทำลายป่า การเผาป่า ถางป่า ทำให้หน้าดินเปิดและถูกชะล้างได้ง่ายโดยน้ำและลม เมื่อฝนตกลงมาน้ำก็จะชะล้างเอาหน้าดินที่อุดมสมบูรณ์ไปกับน้ำ ทำให้ดินมีคุณภาพเสื่อมลง รวมทั้งจากการเพาะปลูก การเตรียมดินอย่างไม่ถูกวิธี มีผลทำให้ดินเสื่อมคุณภาพได้ ส่วนที่เหลือร้อยละ 21.6 มีความเห็นว่าในพื้นที่ตำบลของตนไม่มีปัญหาความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำและเสื่อมลง

ตารางที่ 15 ปัญหาด้านทรัพยากรที่ดินและการใช้ที่ดิน

ปัญหา	ไม่ใช่		ใช่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. การถือครองที่ดินของเกษตรกรลดลง	44	45.4	53	54.6
2. การใช้ที่ดินผิดประเภท	57	58.8	40	41.2
3. การชะล้างพังทลายของดินในพื้นที่เกษตรโดยน้ำ	56	57.7	41	42.3
4. ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำและเสื่อมลง ขาดการบำรุงดิน	21	21.6	76	78.4

3) ปัญหาด้านขยะจากภาคเกษตรกรรม มีลักษณะปัญหา ดังนี้ (ตารางที่ 16)

3.1 ขยะจากการทำการเกษตรมีมาก

คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 71.1) มีความเห็นว่าในพื้นที่ตำบลไม่มีปัญหาขยะจากการทำการเกษตร จากการสัมภาษณ์เนื่องจากขยะจากการทำการเกษตรสามารถย่อยสลายในธรรมชาติได้ง่าย จึงไม่ทำให้เกิดปัญหาขยะ ที่เหลือร้อยละ 28.9 มีความเห็นว่าในพื้นที่ตำบลมีปัญหาขยะจากการทำการเกษตร

3.2 การมีที่ทิ้งขยะมีไม่เพียงพอ

คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 57.7) มีความเห็นว่าในพื้นที่ตำบลมีที่ทิ้งขยะมีไม่เพียงพอ จากการสัมภาษณ์ เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่มียุทธศาสตร์เกี่ยวกับการกำจัดขยะ คนในชุมชนต้องกำจัดขยะเอง ซึ่งส่วนใหญ่จะกำจัดโดยวิธีการเผา ส่วนที่เหลือร้อยละ 42.3 มีความเห็นว่าในพื้นที่ตำบลนั้น ไม่มีปัญหาที่ทิ้งขยะ

3.3 การทิ้งขยะลงแม่น้ำลำคลอง

คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 57.7) มีความเห็นว่าในพื้นที่ตำบลไม่มีการทิ้งขยะลงสู่แม่น้ำลำคลอง จากการสัมภาษณ์ เนื่องจากพื้นที่ตำบลไม่ได้อยู่ใกล้กับแม่น้ำลำคลอง จึงไม่มีการทิ้งขยะลงสู่แม่น้ำลำคลอง ส่วนที่เหลือร้อยละ 42.3 มีความเห็นว่าในพื้นที่ตำบลมีการทิ้งขยะลงสู่แม่น้ำลำคลอง

3.4 การมีสถานที่เก็บรวบรวมกำจัดขยะไม่เพียงพอ

คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 68.0) มีความเห็นว่าในพื้นที่ตำบลมีสถานที่เก็บรวบรวมกำจัดขยะไม่เพียงพอ จากการสัมภาษณ์ เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีสถานที่สำหรับรวบรวมและกำจัดขยะ คนในชุมชนต้องกำจัดขยะเอง ที่เหลือร้อยละ 32.0 มีความเห็นว่าในพื้นที่ตำบลไม่มีปัญหาสถานที่เก็บรวบรวมขยะไม่เพียงพอ

ตารางที่ 16 ปัญหาขยะจากภาคเกษตรกรรม

ปัญหา	ไม่ใช่		ใช่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ขยะจากการทำการเกษตรมีมาก	69	71.1	28	28.9
2. การมีที่ทิ้งขยะมีไม่เพียงพอ	41	42.3	56	57.7
3. การทิ้งขยะลงแม่น้ำลำคลอง	56	57.7	41	42.3
4. การมีสถานที่เก็บรวบรวมกำจัดขยะไม่เพียงพอ	31	32.0	66	68.0

4) การใช้สารเคมีทางการเกษตร มีลักษณะปัญหา ดังนี้ (ตารางที่ 17)

4.1 การใช้สารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืช

คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 55.7) มีความเห็นว่าในพื้นที่ตำบลมีการใช้สารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืชมากเกินไป จากการสัมภาษณ์พบว่าเนื่องจากเกษตรกรยังมีการใช้สารเคมีอย่างไม่ถูกวิธี ซึ่งทำความเสียหายต่อผลผลิตทางการเกษตร และในปัจจุบันสารเคมีที่ใช้ในการป้องกันและกำจัดแมลงและศัตรูพืชและปราบวัชพืชมีจำหน่ายมาก บางชนิดสามารถตกค้างอยู่ในดินได้เป็นเวลานาน ส่วนที่เหลือ ร้อยละ 44.3 มีความเห็นว่าในพื้นที่ตำบลไม่มีปัญหาการใช้สารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืชมากเกินไป

4.2 การใช้ปุ๋ยเคมีทางการเกษตร

คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 77.3) มีความเห็นว่าในพื้นที่ตำบลมีปัญหาการใช้ปุ๋ยเคมีทางการเกษตรมาก จากการสัมภาษณ์พบว่าเนื่องจากการใช้ปุ๋ยเคมีทำให้เกษตรกรได้รับผลผลิตมาก โดยที่ไม่คำนึงถึงผลเสียที่จะเกิดขึ้นในระยะยาว จึงทำให้เกษตรกรใช้ปุ๋ยเคมีทำการเกษตรมาก ส่วนที่เหลือร้อยละ 22.7 มีความเห็นว่าในพื้นที่ตำบลไม่มีปัญหาการใช้ปุ๋ยเคมีทางการเกษตร

4.3 การฟุ้งกระจายจากการพ่นสารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืช

คณะผู้บริหาร องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 53.6) มีความเห็นว่าในพื้นที่ตำบลมีการฟุ้งกระจายจากการพ่นสารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืช จากการสัมภาษณ์พบว่าเนื่องจากเกษตรกรขาดความรู้ ความเข้าใจในการใช้และป้องกันอันตรายจากการใช้สารเคมี ทำให้สารพิษกระจายและตกค้างอยู่ในสิ่งแวดล้อม ก่ออันตรายต่อสุขภาพอนามัยของคนในชุมชนและสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ ที่อาศัยอยู่บริเวณใกล้เคียงกับแหล่งที่มีการใช้สารพิษ ส่วนที่เหลือร้อยละ 46.4 มีความเห็นว่าในพื้นที่ตำบลไม่มีการฟุ้งกระจายจากการพ่นสารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืช ซึ่งอาจเป็นเพราะอยู่ห่างไกลจากพื้นที่ที่ใช้สารเคมี

ตารางที่ 17 ปัญหาจากการใช้สารเคมีทางการเกษตร

การใช้สารเคมีทางการเกษตร	ไม่ใช่		ใช่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. การใช้สารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืช	43	44.3	54	55.7
2. การใช้ปุ๋ยเคมีทางการเกษตร	22	22.7	75	77.3
3. การฟุ้งกระจายจากการพ่นสารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืช	45	46.4	52	53.6

2. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตร

คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีการรับรู้เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตร ดังนี้ (ตารางที่ 18)

1. คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 71.1) รับรู้ว่ามีกรจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและที่ดินป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ
2. คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 63.9) รับรู้ว่ามีกรกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ
3. คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 85.6) รับรู้ว่ามีนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2540 – 2559
4. คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 90.7) รับรู้ว่ามีพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535
5. คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 85.6) รับรู้ว่ามีแผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545 – 2549)

ในภาพรวมจะเห็นได้ว่า คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 79.4) รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่วนที่เหลือ ร้อยละ 20.6 ไม่มีข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หากพิจารณาจากขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบลประกอบแล้วจะเห็นว่า องค์การบริหารขนาดใหญ่มักได้รับข้อมูลข่าวสารทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้เพราะได้รับข้อมูลข่าวสารจากรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่มีความสะดวกในการหาความรู้เพิ่มเติมเอง ทั้งจากการรับสื่อต่างๆ รวมถึงการฝึกอบรมหรือการเข้าร่วมกิจกรรมในบางโครงการ ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลางและเล็กจึงจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนในเรื่องนี้อย่างจริงจัง โดยการให้ความช่วยเหลือทางด้านข้อมูลข่าวสารทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

อนึ่งการที่บางข้อมูลข่าวสารที่คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีนั้น อาจเป็นเพราะมีข้อมูลบางอย่างที่องค์การบริหารส่วนตำบลไม่ได้นำมาใช้ประโยชน์ เพราะในพื้นที่ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ โดยตรง ส่วนบางข้อมูลมี แต่คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลไม่เข้าใจในรายละเอียด จึงไม่ได้นำมาใช้ประโยชน์

ตารางที่ 18 การได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตร

ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมทางการเกษตร	จำนวนองค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้รับข้อมูลข่าวสารฯ							
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม(N=97)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. มีการจำแนกเขตการใช้ ประโยชน์ทรัพยากรและ ที่ดินป่าไม้ในพื้นที่ป่า สงวนแห่งชาติ	54	55.6	12	12.4	3	3.1	69	71.1
2. มีการกำหนดชั้นคุณภาพ ลุ่มน้ำ	51	52.6	8	8.2	3	3.1	62	63.9
3. มีนโยบายและแผนการ ส่งเสริมและรักษา คุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่ง ชาติ พ.ศ. 2540 - 2559	67	69.1	14	14.4	2	2.1	83	85.6
4. มีพระราชบัญญัติส่งเสริม และรักษาคุณภาพ สิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535	69	71.1	16	16.5	3	3.1	88	90.7
5. มีแผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่ง ชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545 - 2549)	66	68.0	15	15.5	2	2.1	83	85.6
	ค่าเฉลี่ย/ ภาพรวม						77	79.4

3. การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบลในรอบปีที่ผ่านมา

คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตรจากวารสารต่างๆและการเข้าร่วมโครงการหรือกิจกรรมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในสัดส่วนที่เท่ากันคือ ร้อยละ 97.9 รองลงมาคือ ได้รับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์เท่ากับการอภิปราย/เสวนา แผ่นพับ แผ่นปลิวเท่ากับการจดหมายข่าวหรือหนังสือเวียนในหน่วยงาน ได้รับข่าวสารจากโทรทัศน์ บอร์ดข่าวสารหรือนิตยสารและวิทยุ ร้อยละ 93.8, 92.8, 90.7, 87.6 และ 81.4 ตามลำดับ

ในภาพรวมจะเห็นได้ว่า คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลได้รับข่าวสารเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตรในรอบปี จากแหล่งข่าวสารต่างๆในระดับมาก (ร้อยละ 92.1) กล่าวคือองค์การบริหารส่วนตำบลได้รับข่าวสารจากทางวารสารต่างๆ การเข้าร่วมโครงการหรือกิจกรรมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทางหนังสือพิมพ์ จาก การอภิปราย/เสวนา แผ่นพับ แผ่นปลิว รวมถึงจดหมายข่าวหรือหนังสือเวียนในหน่วยงาน และ จำนวนครั้งที่ได้รับส่วนใหญ่ได้รับมากกว่า 10 ครั้ง (ร้อยละ 41.1) (ตารางที่ 19)

ตารางที่ 19 การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตรของ
องค์การบริหารส่วนตำบล ในรอบปีที่ผ่านมา

แหล่งข่าวสาร	จำนวนครั้งที่ได้รับข่าวสารในรอบปี						รวม (N=97)	
	1 – 5 ครั้ง		6 – 10 ครั้ง		มากกว่า 10 ครั้ง			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. วิทยุ	24	24.7	8	8.2	47	48.5	79	81.4
2. โทรทัศน์	11	11.3	10	10.3	67	69.1	88	90.7
3. หนังสือพิมพ์	10	10.3	12	12.4	69	71.1	91	93.8
4. วารสารต่างๆ	25	25.8	24	24.7	46	47.4	95	97.9
5. แผ่นพับ แผ่นปลิว	30	30.5	20	20.6	40	41.2	90	92.8
6. การอภิปราย/เสวนา	55	56.7	18	18.6	18	18.6	91	93.8
7. จัดหมายข่าวหรือ หนังสือเวียนใน หน่วยงาน	31	32.0	17	17.5	42	43.3	90	92.8
8. บอร์ดข่าวสารหรือ นิทรรศการ	45	46.4	22	22.7	18	18.6	85	87.6
9. ร่วมโครงการหรือ กิจกรรมด้านการ อนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	56	57.7	27	27.8	12	12.4	95	97.9
ค่าเฉลี่ย/ ภาพรวม	31.9	32.8	17.6	18.1	39.9	41.1	89.3	92.1

4. ความพร้อมของคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในการปฏิบัติหน้าที่

จากตารางที่ 20 แสดงให้เห็นว่า คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ ดังนี้

1. ร้อยละ 97.9 มีความสมัครใจและมั่นใจว่าทำงานเพื่อส่วนรวมได้ เพราะการดำเนินการใดๆขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น ส่งผลต่อความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่นโดยตรง หากผู้บริหารมีความสมัครใจในการปฏิบัติงานเพื่อส่วนรวม ก็จะเกิดประโยชน์ต่อคนในท้องถิ่นเป็นอย่างมาก

2. ร้อยละ 92.8 มีความเป็นกันเองและขอความช่วยเหลือผู้อื่น โดยไม่ได้รับผลตอบแทน การปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีความเสียสละอย่างสูง เพราะการได้รับตำแหน่งมาจากการเลือกตั้งจากคนในท้องถิ่นโดยตรง คนในท้องถิ่นให้ความไว้วางใจที่จะให้ปฏิบัติงานเพื่อสร้างประโยชน์และแก้ไขปัญหาให้กับคนในชุมชนได้

3. ร้อยละ 95.9 มีสมาชิกในครอบครัว เพื่อนและญาติพี่น้องให้การสนับสนุน การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวถือว่ามีความสำคัญกับการปฏิบัติงานเป็นอย่างมาก หากคนในครอบครัวมีความเข้าใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ก็จะเป็นการเกื้อหนุนให้ผู้บริหารสามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ การทำงานมีประสิทธิภาพ

4. ร้อยละ 93.8 มีผลงานและการยอมรับศรัทธาจากประชาชน หากผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลได้รับการยอมรับศรัทธาจากประชาชน ก็จะส่งผลให้ผู้บริหารมีกำลังใจในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ได้อย่างเต็มความสามารถ

5. ร้อยละ 91.8 มีสุขภาพอนามัยและสุขภาพจิตแข็งแรง ไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก สุขภาพอนามัยมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหาร หากผู้บริหารมีสุขภาพที่สมบูรณ์แข็งแรง ก็จะสามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่

6. ร้อยละ 89.7 มีความเป็นผู้นำและยอมรับฟังผู้อื่น ผู้บริหารควรมีความเป็นผู้นำ เป็นคนใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นก่อนที่จะสรุปตัดสินใจในเรื่องใดๆ

7. ร้อยละ 97.9 มีความต้องการที่จะให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น เนื่องจากผู้บริหารมาจากการเลือกตั้งของคนในท้องถิ่นโดยตรง คนในท้องถิ่นให้ความไว้วางใจให้มาปฏิบัติหน้าที่ ผู้บริหารจึงควรปฏิบัติงานอย่างเต็มที่และสามารถแก้ไขปัญหาของท้องถิ่น เพื่อให้คนในท้องถิ่นมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

8. ร้อยละ 89.7 มีข้อมูล รู้สภาพปัญหาชุมชนและมีความคิดริเริ่มในการแก้ปัญหา เนื่องจากผู้บริหารสามารถรับรู้ถึงปัญหา ความต้องการของคนในท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง จึงสามารถแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นได้อย่างตรงจุด

9. ร้อยละ 91.8 มีความอดทน อดกลั้นต่อการทำงาน การทำงานทุกอย่างย่อมเกิดปัญหาและอุปสรรคทั้งสิ้น ผู้บริหารจึงควรมีความอดทน อดกลั้นต่อการทำงาน เพื่อให้การทำงานผ่านไปได้อย่างดี

10. ร้อยละ 81.5 มีอาชีพและรายได้ไม่เดือดร้อนต่อครอบครัว ผู้บริหารควรมีความพร้อมในเบื้องต้นก่อนที่จะเข้ามาปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อที่จะสามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่

ในภาพรวมจะเห็นได้ว่าผู้บริหารส่วนใหญ่ (ร้อยละ 92.4) มีความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ในระดับมาก จากการสัมภาษณ์มีความเห็นว่า การเข้ามาปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบลมาจากเลือกตั้งของคนในท้องถิ่น คนในท้องถิ่นมองเห็นความสามารถ ความเสียสละ และความพร้อมในด้านต่างๆของตัวผู้บริหาร จึงตัดสินใจเลือกให้เข้ามาปฏิบัติงาน ดังนั้นจึงทำให้ผู้บริหารมีความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ และมีความต้องการให้คนในท้องถิ่นมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

ตารางที่ 20 ความพร้อมของคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในการปฏิบัติหน้าที่

ความพร้อมของคณะ ผู้บริหารองค์การบริหาร ส่วนตำบล	องค์การบริหารส่วนตำบลที่คณะผู้บริหารที่มีความพร้อมในระดับมาก							
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม (N=97)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. มีความสมัครใจและมั่นใจ ว่าทำงานเพื่อส่วนรวมได้	77	79.4	15	15.4	3	3.1	95	97.9
2. มีความเป็นกันเองและชอบ ช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่รับผล ตอบแทน	75	77.3	13	13.4	2	2.1	90	92.8
3. มีสมาชิกในครอบครัว เพื่อนและญาติพี่น้องให้ การสนับสนุน	74	76.3	16	16.5	3	3.1	93	95.9
4. มีผลงานและการยอมรับ ศรัทธาจากประชาชน	74	76.3	14	14.4	3	3.1	91	93.8
5. มีสุขภาพอนามัยและ สุขภาพจิตแข็งแรง ไม่ ย่อท้อต่อความยากลำบาก	70	72.2	16	16.5	3	3.1	89	91.8
6. ความเป็นผู้นำและยอม รับฟังผู้อื่น	72	74.2	13	13.4	2	2.1	87	89.7
7. มีความต้องการที่จะให้ ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ ดีขึ้น	76	78.3	16	16.5	3	3.1	95	97.9
8. มีข้อมูล รู้สภาพปัญหา ชุมชนและมีความคิดริเริ่ม ในการแก้ปัญหา	70	72.2	15	15.4	2	2.1	87	89.7
9. มีความอดทนอดกลั้นต่อ การทำงาน	73	75.3	14	14.4	2	2.1	89	91.8
10. มีอาชีพและรายได้ไม่ เดือดร้อนต่อครอบครัว	63	65.0	14	14.4	2	2.1	79	81.5
	ค่าเฉลี่ย/ ภาพรวม						89.5	92.4

5. โครงการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตร

1. คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 97.9) มีความเห็นว่าคนในชุมชนต้องการให้มีการจัดตั้งโครงการเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตร เนื่องจากคนในชุมชนได้ตระหนักว่าในปัจจุบัน ทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ ได้ถูกทำลายลงมาก ซึ่งส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างดิน น้ำ และพืชต่างๆ การบุกรุกพื้นที่ป่ามากขึ้น ทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมามากมาย เช่น ปัญหาน้ำท่วมฝนตกต้องตามฤดูกาล หน้าดินถูกชะล้าง ทำให้ดินเสื่อมคุณภาพเป็นต้น หากไม่มีการดูแลอย่างจริงจัง ก็อาจทำให้ทรัพยากรธรรมชาติถึงจุดขาดแคลน เกิดผลกระทบโดยตรงต่อการทำการเกษตร ดังนั้นคนในชุมชนจึงมีการประชุมกันอยู่เสมอ โดยเฉพาะในเรื่องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และมีความต้องการให้องค์การบริหารส่วนตำบลเข้ามามีส่วนร่วมและช่วยเหลือในด้านต่างๆ โดยคนในชุมชนจะร่วมกันเสนอความคิดว่าในชุมชนมีปัญหาอะไรบ้าง แล้วนำมาเสนอต่อองค์การบริหารส่วนตำบล (ตารางที่ 21)

ตารางที่ 21 ความต้องการให้มีการจัดตั้งโครงการเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตร

ความต้องการ	จำนวน	ร้อยละ
ต้องการ	95	97.9
ไม่ต้องการ	2	2.1
รวม	97	100.0

2. คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 79.4) มีความเห็นว่าคนในชุมชนมีการประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับการจัดตั้งโครงการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตร โครงการต่างๆ ได้แก่ โครงการรณรงค์เสริมสร้างจิตสำนึกในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม โครงการเสริมสร้างจิตสำนึกในการป้องกันสาธารณภัย เช่น ไฟไหม้ น้ำท่วม ดินถล่ม โครงการปลูกป่าในพื้นที่ต้นน้ำและปลูกต้นไม้ในวันสำคัญ โครงการป้องกันการบุกรุกพื้นที่สาธารณะภายในตำบล โครงการบำรุงรักษาและพัฒนาลำเหมืองสาธารณประโยชน์ โครงการดูแลและป้องกันไฟฟ้า เป็นต้น เนื่องจาก คนในชุมชนเริ่มมองเห็นว่าทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนั้นเป็นปัญหาของชุมชน จึงมีการประชุมปรึกษาหารือกัน ในระหว่างการประชุมนั้นจะมีตัวแทนจากองค์การบริหารส่วนตำบลเข้าร่วมประชุมด้วย โดยตัวแทนของแต่ละชุมชนจะแยกเป็นกลุ่มต่างๆ ตามความถนัด แล้วลำดับความสำคัญของแต่ละปัญหา (ตารางที่ 22)

อย่างไรก็ตาม จากการสอบถามพบว่าส่วนใหญ่ที่ตอบว่าไม่มีการประชุม ปรึกษาหารือ เกี่ยวกับการจัดตั้งโครงการ มีเหตุผลดังนี้

1. ประชากรในท้องถิ่นขาดความสนใจในเรื่องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตร
2. พื้นที่การเกษตรเหลือน้อย
3. งบประมาณองค์การบริหารส่วนตำบลมีจำกัด ทำให้มุ่งเน้นโครงการระยะสั้น เห็นผลงานได้ชัดเจน
4. บุคลากรและผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตรน้อย
5. บุคลากรและผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลขาดการประสานงานผ่านตัวแทนของหน่วยงานราชการ

ตารางที่ 22 การประชุม ปรึกษาหารือเกี่ยวกับการจัดตั้งโครงการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตร

การประชุม ปรึกษาหารือ	จำนวน	ร้อยละ
มี	77	79.4
ไม่มี	20	20.6
รวม	97	100.0

3. คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 81.4) มีความเห็นว่าคนในท้องถิ่นมีการเสนอโครงการเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตร จากการรวมกลุ่มประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับเรื่องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คนในชุมชนได้ลำดับความสำคัญของปัญหาแล้วมองเห็นว่าปัญหาอะไรควรได้รับการแก้ไขก่อน จึงเสนอโครงการต่อองค์การบริหารส่วนตำบลให้พิจารณา และจากการเสนอโครงการของคนในท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลจะทำการกำหนดวิสัยทัศน์ของท้องถิ่น กำหนดจุดมุ่งหมาย กำหนดยุทธศาสตร์ แนวทางการพัฒนา แล้วจึงเกิดเป็นโครงการขึ้นและกำหนดกิจกรรมที่จะทำในแต่ละโครงการ ตัวอย่างโครงการที่องค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดตั้งขึ้น เช่น โครงการรณรงค์เสริมสร้างจิตสำนึกในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม (ป่าไม้ ความสะอาดของชุมชน อากาศ น้ำ เสียง) โครงการปลูกป่าไม้ในพื้นที่ต้นน้ำและปลูกต้นไม้ในวันสำคัญ โครงการปรับปรุงสภาพลำน้ำ (ตารางที่ 23)

อย่างไรก็ตาม จากการสอบถามพบว่าส่วนใหญ่ที่ตอบว่าไม่มีการเสนอโครงการมีเหตุผล ดังนี้

1. ในพื้นที่ที่รับผิดชอบมีความสมดุลของทรัพยากรธรรมชาติเพียงพอ
2. ปัจจุบัน มีพื้นที่การเกษตรลดลง เป็นพื้นที่บ้านจัดสรรแทน

ตารางที่ 23 การเสนอโครงการเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตร

เกษตร		
การเสนอโครงการ	จำนวน	ร้อยละ
มี	79	81.4
ไม่มี	18	18.6
รวม	97	100.0

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตรของท้องถิ่น

1. ด้านการปฏิบัติงาน

จากตารางที่ 24 สามารถอธิบายได้ว่า คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตรของท้องถิ่น ในด้านการปฏิบัติงาน ดังนี้

1. ร้อยละ 95.9 ตอบว่า จะต้องมีบทบาทในการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจและการปลูกฝังจิตสำนึก เนื่องจากสิ่งที่สำคัญที่สุดในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมนั้น แท้ที่จริงแล้วก็คือประชาชนมีจิตสำนึกที่ดีในเรื่องของสิ่งแวดล้อมนั่นเอง หากประชาชนในท้องถิ่นมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง ก็ย่อมจะให้ความร่วมมือกับทางองค์การบริหารส่วนตำบลในการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยองค์การบริหารส่วนตำบลจะดำเนินการ โดยจัดตั้งกลุ่มผู้ให้ความรู้ ซึ่งสามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่ชาวบ้านได้เป็นอย่างดี มีการนัดประชุมกันเพื่อวางแผนในการทำงาน จัดกิจกรรมให้ความรู้แก่ประชาชนในท้องถิ่น และประเมินผลโครงการ

2. ร้อยละ 94.8 ตอบว่า จะต้องมีบทบาทในการจัดการและรักษาคุณภาพของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตร เนื่องจากการดูแลรักษาคุณภาพของทรัพยากรธรรมชาติเป็นเรื่องที่จำเป็น เพราะทรัพยากรธรรมชาติบางอย่างเป็นทรัพยากรที่ใช้แล้วหมดสิ้นไป บางอย่างสามารถเกิดขึ้นใหม่ทดแทนได้ ซึ่งในการที่จะทำให้ทรัพยากรต่างๆเกิดทดแทนทรัพยากรที่ถูกใช้นั้น จะต้องมีการ

จัดการในเรื่องของการรักษาคุณภาพของทรัพยากรนั้น โดยทางองค์การบริหารส่วนตำบลสามารถทำได้คือสำรวจสภาพของทรัพยากรต่างๆในพื้นที่ วางแผนเพื่อจัดการทรัพยากรธรรมชาตินั้นๆ และติดตามตรวจสอบการใช้และดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติของแต่ละท้องถิ่น

3. ร้อยละ 86.6 ตอบว่า จะต้องมึบทบาทในการจัดการและการควบคุมมลพิษ เนื่องจากการจัดการและการควบคุมมลพิษก็เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่มีความสำคัญ เพราะมนุษย์จะดำรงชีวิตของตนอยู่ได้อย่างปกติสุข ย่อมต้องอาศัยสภาวะแวดล้อมที่มีคุณภาพดีเป็นปัจจัยสำคัญ สภาวะมลพิษต่างๆที่เกิดขึ้นจะทำให้สภาวะแวดล้อมมีคุณภาพแย่ลง โดยทางองค์การบริหารส่วนตำบลสามารถทำได้คือทำการสำรวจและศึกษาว่าในพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้นมีการจัดการเกี่ยวกับภาวะมลพิษอย่างไรบ้าง มีการจัดตั้งคณะกรรมการขึ้นมาดูแลในเรื่องมลพิษ โดยเฉพาะ

4. ร้อยละ 77.4 ตอบว่า จะต้องมึบทบาทในการประสานการจัดการเพื่อทำค่าของงบประมาณ สำหรับโครงการทางด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตร เนื่องจากเมื่อทาง องค์การบริหารส่วนตำบลมีโครงการที่เป็นประโยชน์ในการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทางองค์การบริหารส่วนตำบลจะทำข้อเสนอโครงการนั้นขึ้นมา เพื่อของบประมาณมาจัดทำโครงการ ซึ่งการขอตั้งงบประมาณพิเศษนั้น ในภาคราชการด้วยกัน ทางองค์การบริหารส่วนตำบลสามารถขอของงบประมาณจากกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ในรูปของการจัดทำแผนปฏิบัติการ เพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด นอกจากนี้ยังสามารถขอของงบประมาณจากบริษัทห้างร้านต่างๆในภาคเอกชนได้อีก ซึ่งในปัจจุบันนี้ องค์กรเอกชน (NGOs) ที่ทำงานในด้านสิ่งแวดล้อมก็มีอยู่หลายองค์กรด้วยกัน องค์กรเหล่านั้น ส่วนใหญ่ก็มีนโยบายที่จะช่วยเหลือสนับสนุนการดำเนินงานในด้านของสิ่งแวดล้อมอยู่แล้ว

5. ร้อยละ 78.4 ตอบว่า จะต้องมึบทบาทในการมีส่วนร่วมพิจารณาโครงการที่มีผลกระทบทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตร เนื่องจากในปัจจุบันโครงการพัฒนาในด้านต่างๆมีจำนวนมากขึ้นทุกขณะ และกำลังมีแนวโน้มที่จะกระจายตัวออกสู่ท้องถิ่นชนบทมากยิ่งขึ้น ซึ่งโครงการพัฒนาต่างๆเหล่านั้น ย่อมมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของชุมชนที่โครงการนั้นๆเข้าไปดำเนินการอยู่ ในเรื่องของการประเมินผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลจะเป็นผู้ที่มึบทบาทมากที่สุด ทั้งนี้ก็เพื่อให้ท้องถิ่นสามารถปรับตัวให้เข้ากับโครงการพัฒนาที่จะเข้ามาในพื้นที่ รวมทั้งยังสามารถที่จะติดตามตรวจสอบผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมที่จะเกิดขึ้นต่อไปได้อีกด้วย

6. ร้อยละ 86.6 ตอบว่า จะต้องมึบทบาทในการประสานงานและวางนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น เนื่องจากทางองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้ที่รู้พื้นที่ดีและมีความใกล้ชิดกับประชาชนในท้องถิ่นมากที่สุด นอกจากนี้ หากมีหน่วยงานใดต้องการที่จะดำเนินโครงการในพื้นที่ หน่วยงานนั้น

ก็มักจะมาติดต่อกับทางองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นที่แรกก่อนและนอกจากการประสานงานในการดำเนินโครงการของหน่วยงานหรือองค์กรต่างๆแล้ว ทางองค์การบริหารส่วนตำบลจะประสานงานในเรื่องอื่นๆด้วย เช่น การติดตามข่าวสารทางสิ่งแวดล้อมที่เป็นประโยชน์เพื่อประกาศให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบต่อไป หรือการจัดส่งผู้แทนของท้องถิ่นเข้าร่วมอบรมหรือสัมมนาในงานต่างๆที่มักมีการจัดขึ้นเป็นประจำ เพื่อเป็นการสร้างทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและมีจิตสำนึกทางด้านสิ่งแวดล้อม

ในภาพรวมจะเห็นได้ว่า คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 86.6) มีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตรของท้องถิ่นในด้านการปฏิบัติงาน เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรที่มีบทบาทอย่างมากในการดูแลและการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งการจัดการเพื่อให้การใช้ทรัพยากรธรรมชาติเป็นไปอย่างถูกต้องและยั่งยืน

ตารางที่ 24 บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล ในการจัดการ
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตรของท้องถิ่นในด้านการปฏิบัติงาน

บทบาทขององค์การบริหาร ส่วนตำบล	จำนวนองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีบทบาทด้านการปฏิบัติงาน							
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม (N=97)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. บทบาทในการเสริมสร้าง ความรู้ ความเข้าใจและ การปลูกฝังจิตสำนึก	76	78.4	15	15.4	2	2.1	93	95.9
2. บทบาทในการจัดการและ รักษาคุณภาพของ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมทางการเกษตร	76	78.4	15	15.4	1	1.0	92	94.8
3. บทบาทในการจัดการและ การควบคุมมลพิษ	68	70.1	14	14.4	2	2.1	84	86.6
4. บทบาทในการประสาน การจัดการเพื่อทำคำขอ งบประมาณสำหรับ โครงการทางด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมทางการเกษตร	62	64.0	10	10.3	3	3.1	75	77.4
5. บทบาทในการมีส่วนร่วม พิจารณาโครงการที่มี ผลกระทบต่อทาง ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมทางการเกษตร	63	65.0	11	11.3	2	2.1	76	78.4
6. บทบาทในการ ประสานงานและวาง นโยบายด้านสิ่งแวดล้อม ของท้องถิ่น	69	71.1	13	13.4	2	2.1	84	86.6
	ค่าเฉลี่ย/ ภาพรวม						84	86.6

2. ด้านการมีส่วนร่วม

จากตารางที่ 25 แสดงให้เห็นถึงคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วน ตำบลมีบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตรของท้องถิ่น ในด้านการมีส่วนร่วม ดังนี้

1. ร้อยละ 98.0 ตอบว่า มีส่วนร่วมคิดในกิจกรรมที่เกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตร เนื่องจากการช่วยให้เกิดการสร้างจิตสำนึกในการร่วมกันปฏิบัติงานพัฒนาตำบล ทำให้ทุกคนเห็นปัญหาของตำบล เห็นความจำเป็นที่จะต้องแก้ปัญหา

2. ร้อยละ 95.9 ตอบว่า มีส่วนร่วมจัดทำแผนในกิจกรรมที่เกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตร เนื่องจากการวางแผนจะช่วยให้เกิดระบบการจัดการของประชาคมตำบล เพราะในแผนจะระบุว่า มีกิจกรรมใดบ้างที่ต้องปฏิบัติ ใครเป็นผู้รับผิดชอบใช้งบประมาณหรือทรัพยากรอะไร จากที่ใด ปฏิบัติในช่วงเวลาใด การคิดวางแผนร่วมกัน การคิดวางแผนร่วมกันเป็นการกระจายอำนาจการตัดสินใจของสมาชิกในกลุ่มที่ได้แสดงความคิดเห็นร่วมกันแต่ต้น การปฏิบัติกิจกรรมตามแผนจึงจะเป็นไปได้อย่างดี

3. องค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมดตอบว่ามีส่วนร่วมปฏิบัติในกิจกรรมที่เกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตร เนื่องจากการรวมคนในกลุ่มต่างๆให้ทำงานร่วมกันตามแผนที่วางไว้ ภายใต้จิตสำนึกที่จะแก้ปัญหาของตำบลที่เกิดขึ้นร่วมกัน

4. ร้อยละ 87.6 ตอบว่า มีส่วนร่วมติดตาม ประเมินผลในกิจกรรมที่เกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตร เนื่องจากการร่วมติดตามประเมินผลในกิจกรรมจะทำให้ทราบความก้าวหน้าของการปฏิบัติงาน ทราบปัญหาและอุปสรรคเพื่อมาร่วมกันคิดหาทางแก้ปัญหา จะทำให้ประชาคมตำบลมีความเข้มแข็ง และปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่อง อันจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาของตำบล

5. ร้อยละ 80.4 ตอบว่า มีส่วนร่วมรับประโยชน์ในกิจกรรมที่เกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตร เนื่องจากผลจากการที่ทุกคน ทุกองค์กรได้ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติและเกิดผลตามที่ตั้งจุดประสงค์และเป้าหมายไว้ ทุกคนก็จะได้รับประโยชน์จากการปฏิบัติร่วมกัน และทุกคนก็ต้องรักษาประโยชน์ที่ได้นี้ให้ได้รับตลอดไป

ในภาพรวมจะเห็นได้ว่าคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 92.4) มีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตรของท้องถิ่น ในด้านการมีส่วนร่วม เนื่องจากลำพังความคิดเฉพาะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเอง ไม่สามารถสร้างอนาคตของตำบลได้ ควรต้องแสวงหาความร่วมมือ ความรู้สึกร่วมที่จะต้องระดมความคิดเพื่อสร้างอนาคตของตำบลร่วมกัน คิद्यุทธศาสตร์ คิดแผนงานและกิจกรรมในการพัฒนา ร่วมกันของคนทุกกลุ่ม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 25 บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล ในการจัดการ
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตรของท้องถิ่นในด้านการมีส่วนร่วม

บทบาทขององค์การบริหาร ส่วนตำบล	จำนวนองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีบทบาทด้านการมีส่วนร่วม							
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม (N=97)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. อบต. <u>มีส่วนร่วมคิดใน</u> กิจกรรมที่เกี่ยวกับการ จัดการทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมทางการเกษตร	76	78.4	16	16.5	3	3.1	95	98.0
2. อบต. <u>มีส่วนร่วมจัดทำแผน</u> ในกิจกรรมที่เกี่ยวกับการ จัดการทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมทางการเกษตร	76	78.4	14	14.4	3	3.1	93	95.9
3. อบต. <u>มีส่วนร่วมปฏิบัติใน</u> กิจกรรมที่เกี่ยวกับการ จัดการทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมทางการเกษตร	78	80.4	16	16.5	3	3.1	97	100.0
4. อบต. <u>มีส่วนร่วมติดตาม</u> <u>ประเมินผล</u> ในกิจกรรมที่ เกี่ยวกับการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมทางการเกษตร	70	72.2	12	12.3	3	3.1	85	87.6
5. อบต. <u>มีส่วนร่วมรับ</u> <u>ประโยชน์</u> ในกิจกรรมที่ เกี่ยวกับการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมทางการเกษตร	61	62.9	14	14.4	3	3.1	74	80.4
	ค่าเฉลี่ย/ ภาพรวม						89.6	92.4

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล

ความสัมพันธ์ของลักษณะพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบล การรับรู้สภาพปัญหาเกี่ยวกับทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความพร้อมของคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในการปฏิบัติหน้าที่ โครงการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตร ที่มีผลต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์สถิติเพื่อทำการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for Social Science Research or SPSS for Windows) เป็น สถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบปกติ (Multiple Regression Analysis) ผลการวิเคราะห์ มีดังนี้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 26 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่

	Y	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉	X ₁₀	X ₁₁	X ₁₂	X ₁₃
Y	1.000	-.157	-.059	-.044	-.154	-.223	-.077	-.039	-.125	-.046	.383**	.114	.191*	.423**
X ₁		1.000	.436**	-.121	.311**	.094	.116**	.421**	.610**	-.005	-.066	-.050	-.095	.161
X ₂			1.000	.185*	.405**	.285**	-.057	.374**	.361**	-.045	.006	-.015	.041	-.044
X ₃				1.000	.581**	.416**	.096	.006	.096	-.193*	.049	-.013	-.012	-.117
X ₄					1.000	.674**	.323**	.388**	.582**	-.107	-.003	-.116	-.001	-.028
X ₅						1.000	.191**	.379**	.435**	-.016	.007	-.160	.004	-.137
X ₆							1.000	.192**	.208**	-.065	.194*	-.002	.073	.016
X ₇								1.000	.668**	.008	.062	-.082	-.046	-.090
X ₈									1.000	-.082	-.012	-.110	-.087	-.046
X ₉										1.000	-.248**	.124	-.223*	-.070
X ₁₀											1.000	.123	.222*	.156
X ₁₁												1.000	.038	.130
X ₁₂													1.000	.072
X ₁₃														1.000

หมายเหตุ : * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

หมายเหตุ	เมื่อ	$Y =$ บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล
		$a =$ ค่าคงที่
		$b_1 \dots b_{13} =$ ค่าสัมประสิทธิ์ของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละตัว แปรกับตัวแปรตาม เมื่อควบคุมค่าของตัวแปรอิสระอื่นที่มีอยู่ใน สมการ ได้ค่าคงที่แล้ว
		$X_1 =$ ขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล
		$X_2 =$ จำนวนปีที่ก่อตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล
		$X_3 =$ พื้นที่ทั้งหมดในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล
		$X_4 =$ ประชากรทั้งหมดในพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วน ตำบล
		$X_5 =$ จำนวนหมู่บ้านในพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล
		$X_6 =$ จำนวนบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล
		$X_7 =$ รายได้ไม่รวมเงินอุดหนุน ปี 2546
		$X_8 =$ รายรับในปีงบประมาณ 2546
		$X_9 =$ การรับรู้สภาพปัญหาเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทางการเกษตร
		$X_{10} =$ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทางการเกษตร
		$X_{11} =$ การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทางการเกษตร
		$X_{12} =$ ความพร้อมของคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในการ ปฏิบัติหน้าที่
		$X_{13} =$ โครงการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการ เกษตร

เมื่อวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระทั้งหมดกับตัวแปรตาม (บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล) ดังตารางที่ 26 เปรียบเทียบเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกัน จะเห็นได้ว่า ไม่มีตัวแปรอิสระคู่ใดที่มีความสัมพันธ์กันสูงเกินกว่า 0.80 ที่จะก่อให้เกิดปัญหาการละเมิดข้อสมมติฐานที่กำกับเทคนิคการวิเคราะห์ถดถอยพหุ (สุชาติ, 2537 : 102)

จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุโดยนำตัวแปรอิสระทั้ง 13 ตัวเข้าไปในสมการแล้วคำนวณโดยใช้วิธี Enter ผลปรากฏว่าได้ค่า $F = 4.310$ Sig. = .000 หมายความว่า ตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามในรูปแบบเชิงเส้น เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจเชิงพหุ (Multiple Coefficient of Determination, R^2) ปรากฏว่า R^2 มีค่าเท่ากับ .403 หมายความว่า ตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถอธิบายการผันแปร (การเปลี่ยนแปลง) ของตัวแปรตาม (บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล) ได้ร้อยละ 40.3

ในบรรดาตัวแปรอิสระทั้ง 13 ตัวแปร มีเพียง 4 ตัวแปร ที่มีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ 1) ขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล 2) จำนวนหมู่บ้านในพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล 3) การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตร และ 4) โครงการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตร โดยตัวแปรอิสระที่มีผลในเชิงบวกหรือผลที่ส่งเสริม สนับสนุนบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลคือ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตร และโครงการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตร ส่วนตัวแปรอิสระที่มีผลในเชิงลบหรือเป็นอุปสรรคต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลคือ ขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล และจำนวนหมู่บ้านในพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล (ตารางที่ 27) ซึ่งตัวแปรทั้งหมดที่นำมาวิเคราะห์สามารถเขียนเป็นสมการถดถอยพหุ ได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 Y = & 6.121 - 1.005X_1 + .118X_2 + 2.024E-03X_3 - 1.880E-05X_4 - .122X_5 - 2.388E-02X_6 \\
 & (3.818) \quad (-2.431) \quad (.680) \quad (-.731) \quad (-.238) \quad (-2.130) \quad (-1.092) \\
 & + 5.513E-08X_7 + 4.360E-08X_8 + 4.762E-02X_9 + .363X_{10} - 2.027E-03X_{11} \\
 & (1.005) \quad (.936) \quad (1.121) \quad (3.366) \quad (-.350) \\
 & + 5.262E-02X_{12} + .853X_{13} \\
 & (1.227) \quad (4.613)
 \end{aligned}$$

ตารางที่ 27 การวิเคราะห์ถดถอยพหุลักษณะพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบล การรับรู้สภาพปัญหา การรับรู้ข้อมูล การได้รับข่าวสาร ความพร้อมของคณะผู้บริหาร โครงการจัดการทรัพยากรฯ และบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล

ตัวแปร	บทบาทของ อบต.ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม		
	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย(b)	t	Sig.
1. ขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล	-1.005	-2.431	.017*
2. จำนวนปีที่ก่อตั้ง	.118	.680	.499
3. พื้นที่ในเขตรับผิดชอบ	2.024E-03	.731	.467
4. จำนวนประชากรในพื้นที่รับผิดชอบ	-1.880E-05	-.238	.812
5. จำนวนหมู่บ้านในพื้นที่รับผิดชอบ	-.122	-2.130	.036*
6. จำนวนบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล	-2.388E-02	-1.092	.278
7. รายได้ไม่รวมเงินอุดหนุน ปี 2546	5.513E-08	1.005	.318
8. รายรับขององค์การบริหารส่วนตำบล ปีงบประมาณ 2546	4.360E-08	.936	.352
9. การรับรู้สภาพปัญหาทรัพยากรธรรมชาติฯ	4.762E-02	1.121	.266
10. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทรัพยากรธรรมชาติฯ	.363	3.366	.001**
11. การได้รับข่าวสารทรัพยากรฯ ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา	-2.027E-03	-.350	.727
12. ความพร้อมของคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล	5.262E-02	1.227	.223
13. โครงการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ	.853	4.613	.000**
R ² = .403 SEE = 1.34272 F = 4.310 Sig. of F = .000			

หมายเหตุ : * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้สามารถชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม ดังนี้ ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลคือ ขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล ($t = -2.431$) จำนวนหมู่บ้านในพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล ($t = -2.130$) การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตร ($t = 3.366$) และโครงการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ($t = 4.613$) ตัวแปรที่ไม่สัมพันธ์กับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลคือ จำนวนปีที่ก่อตั้ง พื้นที่ในเขตรับผิดชอบขององค์การ

บริหารส่วนตำบล จำนวนประชากรในพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนปี 2546 รายรับขององค์การบริหารส่วนตำบล ปีงบประมาณ 2546 การรับรู้สภาพปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในบริเวณที่รับผิดชอบ การได้รับข่าวสารทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในรอบปีที่ผ่านมา และความพร้อมของคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในการปฏิบัติหน้าที่

ลักษณะพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ ขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล ($t = -2.431$) และจำนวนหมู่บ้านในพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล ($t = -2.130$) มีความสัมพันธ์กับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในเชิงลบ แสดงว่า ถ้าองค์การบริหารส่วนตำบลมีขนาดเล็กและมีจำนวนหมู่บ้านในพื้นที่รับผิดชอบน้อย ก็จะส่งผลให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีบทบาทในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตรมาก อาจเป็นเพราะองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็กส่วนใหญ่ จะอยู่ในพื้นที่ที่มีการทำการเกษตรมากและเป็นพื้นที่ที่อยู่ห่างไกลจากตัวเมือง ซึ่งประชากรที่อาศัยอยู่ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม จึงทำให้แนวโน้มการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตรมีมากกว่าองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่ที่อยู่ใกล้ตัวเมือง

การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตร ($t = 3.366$) มีความสัมพันธ์กับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล เนื่องจากการมีความรู้ในเรื่องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะทำให้คณะผู้บริหารเกิดความตระหนักในเรื่องทรัพยากรธรรมชาติมาก จะเห็นว่าผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตรมีความสัมพันธ์กับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในเชิงบวก แสดงว่าถ้าองค์การบริหารส่วนตำบลมีการรับรู้ข่าวสารทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตรมาก ก็จะส่งผลให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีบทบาทในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตรมาก

โครงการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตร ($t = 4.613$) มีความสัมพันธ์กับบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตรในเชิงบวก แสดงว่า ถ้าคนในท้องถิ่นมีความต้องการให้มีการจัดตั้งโครงการเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตรมาก ก็จะส่งผลให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีบทบาทในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตรมากเช่นกัน

ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่าบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตรของท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ มีความสัมพันธ์กับขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนหมู่บ้านในพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตร และโครงการจัดการทรัพยากรธรรมชาติเท่านั้น

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบล

ผลจากการวิจัยครั้งนี้พบปัญหาอุปสรรคของคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

1. คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลร้อยละ 33.0 มีความเห็นว่ารัฐบาลให้การสนับสนุนด้านงบประมาณหรือวัสดุอุปกรณ์ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตรไม่เพียงพอ เนื่องจากงบประมาณที่องค์การบริหารส่วนตำบลได้รับจากรัฐบาลมีความจำเป็นที่จะต้องใช้ในการบริหารงานส่วนอื่นๆด้วย ทำให้งบประมาณในด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตรอาจไม่เพียงพอ
2. คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลร้อยละ 24.7 มีความเห็นว่า ประชาชนในท้องถิ่นให้ความร่วมมือในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตรน้อย เนื่องจากประชาชนในท้องถิ่นยังขาดการได้รับการปลูกจิตสำนึก ความตระหนักถึงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ถูกทำลายจึงทำให้เข้ามามีส่วนร่วมน้อย
3. คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลร้อยละ 23.8 มีความเห็นว่า คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลขาดความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตร ซึ่งมีสัดส่วนเท่ากับ คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลไม่ได้กำหนดบุคลากรรับผิดชอบในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตร เนื่องจากคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลไม่ได้เข้ารับการอบรมในเรื่องการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตร จึงทำให้ขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องนี้ รวมถึงยังขาดบุคลากรที่รับผิดชอบในเรื่องการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตรโดยตรง

4. คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลร้อยตะ 14.4 มีความเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลไม่
ได้ประสานงานด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตรกับหน่วยงานอื่น
ที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลขาดบุคลากรที่รับผิดชอบในเรื่องการประสานงาน
การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตร รวมถึงหน่วยงานต่างๆ ยังไม่ค่อยให้
ความสำคัญในเรื่องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเท่าที่ควร จึงทำให้ขาดการติดต่อประสาน
งานในเรื่องนี้

5. คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลร้อยตะ 11.4 มีความเห็นว่าคณะผู้บริหารองค์การ
บริหารส่วนตำบลไม่ได้จัดทำแผนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตร
เนื่องจาก คณะผู้บริหารมีเห็นว่ามีความสำคัญกว่าการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ทางการเกษตร จึงมองข้ามการจัดทำแผนในเรื่องนี้

6. คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลร้อยตะ 2.1 ตอบว่าอื่นๆ เช่น มีความเห็นว่า การขยาย
ตัวของพื้นที่ทำการเกษตรอย่างรวดเร็ว เช่น สวนลำไย ทำให้การควบคุมการใช้สารเคมีทำได้ยาก
และไม่มีตัวอย่างขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ประสบความสำเร็จในเรื่องการจัดการ
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตร เป็นต้น

ตารางที่ 28 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตร
ขององค์การบริหารส่วนตำบล

ปัญหาและอุปสรรค	จำนวนองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีปัญหาและอุปสรรค							
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม (N=97)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. รัฐบาลให้การสนับสนุน ด้านงบประมาณหรือวัสดุ อุปกรณ์ในการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมทางการเกษตร ไม่เพียงพอ	22	22.7	10	10.3	-	-	32	33.0
2. ประชาชนในท้องถิ่นให้ ความร่วมมือในการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมทางการเกษตร น้อย	20	20.6	3	3.1	1	1.0	24	24.7
3. คณะผู้บริหารองค์การ บริหารส่วนตำบลขาด ความรู้ ความเข้าใจใน บทบาทหน้าที่ของตน ใน การจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	18	18.6	5	5.2	-	-	23	23.8
4. คณะผู้บริหารองค์การ บริหารส่วนตำบลไม่ได้ กำหนดบุคลากรรับผิดชอบ ในการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	19	19.6	4	4.2	-	-	23	23.8

ตารางที่ 28 (ต่อ)

ปัญหาและอุปสรรค	จำนวนองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีปัญหาและอุปสรรค							
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม (N=97)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
5. องค์การบริหารส่วนตำบล ไม่ได้ประสานงานด้านการ จัดการทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมทางการ เกษตรกับหน่วยงานอื่นที่ เกี่ยวข้อง	13	13.4	1	1.0	-	-	14	14.4
6. คณะผู้บริหารองค์การ บริหารส่วนตำบลไม่ได้จัด ทำแผนในการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมทางการเกษตร	9	9.3	2	2.1	-	-	11	11.4
7. อื่นๆ	2	2.1	-	-	-	-	2	2.1

หมายเหตุ : ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

จากปัญหา 6 ข้อข้างต้น ผู้วิจัยได้ศึกษาและมีข้อสรุปในการแก้ไขปัญหา ดังนี้

ด้านงบประมาณ

1. รัฐบาลควรจัดสรรงบประมาณเพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตรของท้องถิ่นให้ชัดเจนและเพียงพอกับความต้องการ
2. วัสดุอุปกรณ์บางชนิดขาดเสียหายและไม่สามารถซ่อมแซมหรือจัดซื้อใหม่ได้ เนื่องจากไม่มีงบประมาณที่เพียงพอ รัฐบาลควรจัดสรรเงินอุดหนุนให้มากกว่านี้
3. องค์การบริหารส่วนตำบลต้องทำเรื่องของงบประมาณ โดยชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตร

ด้านความร่วมมือของประชาชนในท้องถิ่น

1. ควรมีการปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตรของท้องถิ่น
2. ควรมีการอบรมให้ความรู้ ความตระหนักถึงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ถูกต้อง
3. เพิ่มช่องทางการรับรู้ข่าวสารให้กับประชาชนมากยิ่งขึ้น เพื่อกระตุ้นจิตสำนึกในการวางแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
4. รัฐบาลควรมีการจัดโฆษณา ประชาสัมพันธ์ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตรให้มากขึ้น
5. องค์กรบริหารส่วนตำบลควรทำการประชาสัมพันธ์ให้เห็นถึงความสำคัญของการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตรอย่างต่อเนื่อง

ด้านความรู้ความเข้าใจในบทบาทการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1. ควรเพิ่มการอบรมเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตรให้กับคณะผู้บริหาร เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ในด้านนี้โดยตรง
2. หน่วยงานราชการควรมีการแนะนำโครงการหรือระเบียบปฏิบัติต่างๆในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตร

ด้านบุคลากร

1. เนื่องจากบุคลากรในเรื่องการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยังมีไม่เพียงพอ จึงทำให้การทำงานค่อนข้างล่าช้าในแต่ละโครงการ จึงควรมีการจ้างบุคลากรด้านนี้โดยเฉพาะ
2. ควรมีการเพิ่มแผนพัฒนาบุคลากรด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
3. ควรมีการจัดฝึกอบรมให้ความรู้ในด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้แก่บุคลากรที่ปฏิบัติงานในองค์กรบริหารส่วนตำบล

ด้านการประสานงาน

1. องค์กรบริหารส่วนตำบลควรมีการประสานความร่วมมือกับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. องค์กรบริหารส่วนตำบลต้องการบุคลากรติดต่อประสานงานด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยตรง
3. ควรให้หน่วยงานอื่น ๆ มองเห็นความสำคัญขององค์กรบริหารส่วนตำบล ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
4. องค์กรบริหารส่วนตำบลควรประสานงานกับศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลอย่างต่อเนื่อง ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ด้านการจัดทำแผนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1. ควรมีแผนงาน โครงการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางการเกษตรร่วมกับชุมชน
2. ควรกระตุ้นให้คณะผู้บริหารมองเห็นความสำคัญของการจัดทำแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
3. ควรมีการจัดโครงการ อบรมประชาชนแล้วเสนอข้อคิดเกี่ยวกับเรื่องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมต่อประชาชน รวบรวมความคิดเห็น สรุป แล้วมาบรรจุในแผนขององค์กรบริหารส่วนตำบล
4. ควรมีการจัดอบรมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะ เพราะคณะผู้บริหารอาจมองข้ามจุดนี้ไป